

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин
та безпеки бізнесу
Протокол № 1 від 22.08.2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної
роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань *С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»*

Спеціальність *С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією С1.02 Міжнародні економічні відносини)»*

Освітній рівень *другий (магістерський)*

Освітня програма *Міжнародні економічні відносини*

Статус дисципліни *обов'язкова*

Мова викладання, навчання та оцінювання *українська*

Розробник:
к.е.н., доцент

_____

Ганна ІВАЩЕНКО

Завідувач кафедри
міжнародних
економічних відносин
та безпеки бізнесу

_____

Ірина ОТЕНКО

Гарант програми

_____

Олександра ГРОНЬ

Харків
2025

ВСТУП

В сучасних умовах глобалізації світова економіка характеризується високим рівнем взаємозалежності національних економік, зростанням транснаціональних потоків капіталу, товарів, послуг, інформації та робочої сили. За таких умов питання міжнародної економічної безпеки набувають особливої актуальності, оскільки будь-які кризові явища, конфлікти або дисбаланси в одній країні чи регіоні можуть мати масштабні наслідки для світової економіки.

Актуальність навчальної дисципліни зумовлюється посиленням глобальних економічних ризиків і загроз, серед яких фінансові кризи, торговельні війни, санкційна політика, енергетична та продовольча нестабільність, кібератаки, пандемії, зміни клімату та геополітичні конфлікти. Особливе значення міжнародна економічна безпека має для країн із відкритою економікою, які є чутливими до зовнішніх шоків і залежні від міжнародних ринків.

Для України дисципліна є надзвичайно важливою у зв'язку з воєнною агресією, економічним тиском, руйнуванням виробничого потенціалу, порушенням логістичних ланцюгів та необхідністю інтеграції у світову економіку і європейській економічній простір. Формування ефективної системи міжнародної економічної безпеки є ключовою передумовою відновлення, сталого розвитку та захисту національних інтересів держави.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо сутності, принципів, механізмів та інструментів забезпечення міжнародної економічної безпеки, а також здатності аналізувати, оцінювати й прогнозувати глобальні економічні загрози та розробляти ефективні заходи захисту національних і міжнародних економічних інтересів в умовах глобалізації та геоекономічної нестабільності.

Завданнями навчальної дисципліни «Міжнародна економічна безпека» є:
розкриття сутності, змісту та еволюції поняття міжнародної економічної безпеки;

вивчення теоретико-методологічних основ формування та забезпечення економічної безпеки на міжнародному рівні;

аналіз сучасних глобальних, регіональних і національних економічних загроз та ризиків;

ознайомлення з основними суб'єктами, інституціями та механізмами забезпечення міжнародної економічної безпеки;

дослідження впливу глобалізаційних процесів, геополітичних чинників і міжнародної конкуренції на економічну безпеку держав;

формування навичок оцінювання рівня економічної безпеки країн і регіонів з використанням відповідних показників та індикаторів;

набуття практичних умінь розробки стратегій, програм і заходів із забезпечення міжнародної та національної економічної безпеки;

розвиток аналітичного мислення та здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах економічної нестабільності;

формування відповідального ставлення до захисту національних економічних інтересів у системі міжнародних економічних відносин.

Об'єктом навчальної дисципліни «Міжнародна економічна безпека» є міжнародні економічні відносини та глобальні економічні процеси, що формуються у світовій економіці, а також стан економічної безпеки держав, регіонів, міжнародних інтеграційних об'єднань і суб'єктів міжнародної економічної діяльності в умовах глобалізації та зростання міжнародних загроз.

Предметом навчальної дисципліни «Міжнародна економічна безпека» є методи та механізми аналізу й забезпечення економічної безпеки держав і суб'єктів міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації та зростання міжнародних загроз.

Самостійна робота здобувачів передбачає опрацювання теоретичних положень дисципліни, аналіз наукових джерел і нормативно-правових актів у сфері міжнародної економічної безпеки, вивчення сучасних глобальних загроз і ризиків, виконання аналітичних завдань, підготовку доповідей, рефератів та презентацій, а також самоконтроль рівня засвоєння навчального матеріалу.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Результати навчання
СК01	РН06
СК02	РН07
СК03	РН08
СК04	РН09
СК06	РН11
ЗК01	РН12
ЗК03	РН13
ЗК04	

де, РН06. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

РН07. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

PH08. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

PH09. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

PH11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

PH12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблемлюдства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

PH13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

ЗК01. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04. Здатність працювати в команді.

СК01. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

СК02. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

СК03. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

СК04. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

СК06. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Теоретичні та глобальні основи міжнародної економічної безпеки

Тема 1. Теоретико-методологічні засади міжнародної економічної безпеки

Поняття економічної безпеки та її еволюція. Сутність і визначення міжнародної економічної безпеки. Місце міжнародної економічної безпеки в системі національної та глобальної безпеки. Об'єкти та суб'єкти міжнародної економічної безпеки. Рівні міжнародної економічної безпеки (глобальний, регіональний, національний). Основні функції міжнародної економічної безпеки. Принципи забезпечення міжнародної економічної безпеки. Основні наукові підходи до трактування міжнародної економічної безпеки: неореалістичний; ліберальний; інституціональний; неінституціональний. Методологія аналізу міжнародної економічної безпеки. Критерії, показники та індикатори оцінювання рівня міжнародної економічної безпеки. Взаємозв'язок міжнародної економічної безпеки з глобалізацією. Роль держави та міжнародних організацій у забезпеченні міжнародної економічної безпеки.

Тема 2. Глобалізація та її вплив на міжнародну економічну безпеку

Поняття глобалізації в міжнародній економіці. Основні етапи розвитку глобалізаційних процесів. Зміна характеру економічних загроз у глобальному середовищі. Взаємозалежність національних економік та її наслідки. Передача економічних криз між країнами. Вплив глобалізації на суверенітет економічної політики. Посилення конкуренції та загрози деіндустріалізації. Залежність від зовнішніх ринків і ресурсів. Роль МВФ, Світового банку, СОТ у глобальній економіці. Міжнародне регулювання економічної безпеки. Причини посилення протекціонізму. Регіоналізація як альтернатива глобалізації. Проблема асиметрії впливу країн у глобальних інститутах. Фінансові кризи та нестабільність. Поглиблення глобальної економічної нерівності. Торговельні війни та економічні санкції. Вразливість глобальних ланцюгів постачання. Пандемії, воєнні конфлікти та економічна безпека. Цифрові загрози та кібербезпека. Енергетична та продовольча безпека у глобальному вимірі. Баланс між відкритістю та економічною безпекою. Стратегії держав щодо мінімізації глобальних ризиків.

Тема 3. Система загроз міжнародній економічній безпеці

Поняття економічної загрози та економічного ризику. Відмінність між внутрішніми та зовнішніми загрозами. Класифікація загроз міжнародній економічній безпеці. Глобальні фінансові кризи та боргові ризики. Волатильність валютних курсів. Спекулятивний рух капіталу. Торговельно-економічні загрози. Торговельні війни та протекціонізм. Санкційні обмеження та економічний тиск. Нерівний доступ до світових ринків. Інвестиційні та виробничі загрози. Залежність від іноземних інвестицій. Витіснення національних виробників ТНК. Технологічні та цифрові загрози. Технологічна залежність від провідних держав.

Кіберзагрози та економічне шпигунство. Монополізація цифрових ринків.

Цифрова нерівність між країнами. Ресурсні та енергетичні загрози. Соціально-демографічні загрози. Масова трудова міграція. Нерівність доходів і рівня життя. Інституційні та політико-економічні загрози. Ослаблення міжнародних економічних інститутів. Воєнні конфлікти та надзвичайні виклики. Вплив воєнних дій на світову економіку. Пандемії та глобальні шоки. Механізми протидії загаром. Міжнародне економічне співробітництво.

Тема 4. Міжнародна фінансова безпека

Поняття фінансової безпеки в системі міжнародної економічної безпеки. Структура міжнародної фінансової системи. Світові фінансові ринки та їх роль. Основні загрози міжнародній фінансовій безпеці. Глобальні фінансові кризи та системні ризики. Накопичення державного та корпоративного боргу. Спекулятивні потоки капіталу. Валютна безпека у міжнародному вимірі. Стабільність валютних курсів. Валютні війни та девальваційні ризики. Роль валютних резервів. Політика центральних банків. Банківська та боргова безпека. Міжнародна банківська система. Роль міжнародних фінансових організацій. МВФ, Світовий банк, Банк міжнародних розрахунків. Фінансові ринки та фінансова стабільність. Фондові та боргові ринки. Фінансова глобалізація та її вплив на безпеку. Лібералізація руху капіталу. Посилення фінансової взаємозалежності країн. Передача фінансових шоків між економіками. Показники оцінювання міжнародної фінансової безпеки. Рівень зовнішнього боргу. Стан платіжного балансу. Обсяг міжнародних резервів. Перспективи забезпечення міжнародної фінансової безпеки. Реформування глобальної фінансової архітектури. Дедоларизація та валютна диверсифікація. Посилення регіональних фінансових механізмів.

Тема 5. Міжнародна торговельна безпека

Місце торговельної безпеки в системі міжнародної економічної безпеки. Міжнародна торгівля як фактор економічної безпеки. Вплив зовнішньої торгівлі на економічну стабільність держав. Основні загрози міжнародній торговельній безпеці. Торговельні війни та протекціонізм. Економічні санкції та торговельні обмеження. Тарифні та нетарифні загрози. Митні бар'єри та тарифні ескалації. Квоти, ліцензування, технічні бар'єри в торгівлі. Санітарні та фітосанітарні обмеження. Ризики глобальних ланцюгів постачання. Збої у міжнародній логістиці. Концентрація постачань у обмеженій кількості країн. Залежність від імпорту критично важливих товарів. Торговельна безпека та діяльність ТНК. Роль СОТ та міжнародних торговельних режимів. Механізм вирішення торговельних спорів. Регіоналізація та торговельна безпека. Структурні загрози зовнішній торгівлі. Сировинна спрямованість експорту. Низька диверсифікація товарної та географічної структури. Технологічна відсталість експорту. Торговельна безпека в умовах геоекономічних конфліктів. Використання торгівлі як інструменту політичного тиску.

Економічні війни та торговельні блокади. Показники оцінювання міжнародної торговельної безпеки. Напрями забезпечення міжнародної

торгівельної безпеки. Диверсифікація торговельних партнерів. Підтримка національних експортерів. Розвиток експортної інфраструктури. Узгодження торговельної та безпекової політики.

Змістовий модуль 1

Прикладні та регіональні аспекти забезпечення міжнародної економічної безпеки

Тема 6. Інвестиційна та інноваційна безпека

Місце інвестиційної та інноваційної безпеки в системі міжнародної економічної безпеки. Взаємозв'язок інвестиційної та інноваційної безпеки. Інвестиції як основа інноваційного розвитку. Інновації як фактор довгострокової конкурентоспроможності. Синергія інвестиційної та інноваційної політики. Держава та її роль у забезпеченні безпеки. Основні загрози інвестиційній безпеці. Основні загрози інноваційній безпеці. Технологічна залежність від інших країн. Інвестиційна глобалізація та безпекові ризики. Інноваційна глобалізація та технологічна конкуренція. Глобальні інноваційні мережі. Технологічні війни та санкції. Інвестиційна та інноваційна політика держави. Захист прав інвесторів. Політика підтримки інновацій та стартапів. Показники оцінювання інвестиційної безпеки. Обсяги та структура інвестицій. Показники оцінювання інноваційної безпеки. Кількість патентів та інноваційної продукції. Рівень технологічної готовності економіки. Напрями зміцнення інвестиційної та інноваційної безпеки.

Тема 7. Регіональні аспекти міжнародної економічної безпеки

Сутність регіонального виміру міжнародної економічної безпеки. Регіоналізація світової економіки. Регіональні інтеграційні об'єднання. Регіональні економічні дисбаланси. Нерівномірність соціально-економічного розвитку регіонів. Асиметрія вигод від інтеграції. Регіональні фінансові та боргові ризики. Регіональні торговельні ризики. Внутрішньорегіональні торговельні бар'єри. Торговельні конфлікти між регіональними блоками. Роль регіональних інституцій у забезпеченні безпеки. Енергетична та ресурсна безпека регіонів. Регіональні енергетичні ринки. Ресурсна взаємозалежність країн регіону. Геоекономічні конфлікти в регіональному вимірі. Санкційні режими на регіональному рівні. Регіональна інноваційна та інвестиційна безпека. Регіональні інноваційні кластери. Конкуренція за інвестиційні ресурси. Показники оцінювання регіональної економічної безпеки. Перспективи зміцнення регіональної економічної безпеки. Поглиблення економічної інтеграції. Диверсифікація регіональних зв'язків. Узгодження безпекової та економічної політики.

Тема 8. Міжнародна економічна безпека України

Сутність міжнародної економічної безпеки України. Місце України в системі міжнародної економічної безпеки. Національні економічні інтереси України на міжнародному рівні. Нормативно-правові засади забезпечення

економічної безпеки України. Стратегія національної безпеки України. Стратегія економічної безпеки України. Геоелектронічне положення України та його вплив на безпеку. Інтеграція до європейського економічного простору. Ризики прикордонного та регіонального розташування. Основні загрози міжнародній економічній безпеці України. Воєнна агресія та її економічні наслідки. Торгівельна безпека України. Структура експорту та імпорту. Фінансова безпека України в міжнародному вимірі. Зовнішній борг та боргова стійкість. Інвестиційна та інноваційна безпека України. Інвестиційний клімат в умовах воєнних ризиків. Залучення іноземних інвестицій. Енергетична безпека в міжнародному контексті. Залежність від імпорту енергоресурсів. Продовольча безпека та експорт аграрної продукції. Україна як гарант глобальної продовольчої безпеки. Ризики блокування експорту.

Інституційна та регуляторна безпека. Антикорупційна політика. Міжнародне економічне співробітництво України. Перспективи та напрями зміцнення міжнародної економічної безпеки України. Післявоєнне відновлення економіки.

Тема 9. Механізми та інструменти забезпечення міжнародної економічної безпеки

Сутність механізмів забезпечення міжнародної економічної безпеки. Інституційні механізми забезпечення економічної безпеки. Правові механізми. Міжнародні договори та угоди. Фінансово-економічні інструменти. Макрофінансова стабілізація. Торговельні інструменти. Інвестиційні інструменти. Стимулювання прямих іноземних інвестицій. Інноваційно-технологічні механізми. Сучасні виклики та трансформація механізмів. Геоелектронічні конфлікти.

Антикризові та превентивні механізми. Раннє виявлення економічних загроз. Інформаційно-аналітичні інструменти. Міжнародні рейтинги та індекси. Роль держави у забезпеченні міжнародної економічної безпеки. Формування стратегії економічної безпеки. Міжнародне співробітництво у сфері економічної безпеки. Координація політик між державами.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних занять / завдань

Назва теми та завдання	Зміст
Тема 1. Практичне заняття. Завдання 1.	Суб'єкти міжнародної економічної безпеки. Принципи забезпечення міжнародної економічної безпеки. Класифікація загроз міжнародній економічній безпеці.

	Аналіз рівня міжнародної економічної безпеки обраної країни
Тема 2. Практичне заняття. Завдання 2.	Класифікація загроз міжнародній економічній безпеці в умовах глобалізації. Роль транснаціональних корпорацій у глобалізації. Порівняти вплив глобалізації на розвинені країни та країни, що розвиваються.
Тема 3. Практичне заняття. Завдання 3.	Класифікація загроз міжнародній економічній безпеці. Гео економічна конкуренція та економічні санкції як інструменти тиску. Воєнні конфлікти та їх економічні наслідки для міжнародної безпеки. Політична нестабільність і її вплив на міжнародні економічні відносини.
Тема 4. Практичне заняття. Завдання 4.	Показники оцінювання рівня міжнародної фінансової безпеки держави. Глобальні фінансові кризи та їх вплив на світову економіку. Валютні ризики та нестабільність міжнародної валютної системи. Загрози, пов'язані з міжнародною заборгованістю держав. Фінансова спекуляція та тіньові фінансові потоки.
Тема 5. Практичне заняття. Завдання 5.	Основні показники оцінювання торгівельної безпеки держави. Торгівельний баланс, структура експорту й імпорту, рівень відкритості економіки. Залежність торгівельної безпеки від структури національної економіки.
Тема 6. Практичне заняття. Завдання 6.	Міжнародні інвестиційні потоки та їх вплив на економічну безпеку держав. Роль міжнародних організацій у забезпеченні інвестиційної та інноваційної безпеки. Інноваційна безпека України в умовах євроінтеграції та глобалізації.
Тема 7. Практичне заняття. Завдання 7.	Регіоналізація як фактор міжнародної економічної безпеки. Регіональні конфлікти та їх економічні наслідки. Місце України в регіональній системі міжнародної економічної безпеки.
Тема 8. Практичне заняття. Завдання 8.	Місце України в системі міжнародних економічних відносин. Ключові загрози міжнародній економічній безпеці України. Вплив воєнних дій на міжнародну економічну безпеку України.
Тема 9. Практичне заняття. Завдання 9.	Визначити основні загрози міжнародній економічній безпеці. Проаналізувати, які механізми та інструменти застосовуються для мінімізації ризиків. Розробити рекомендації щодо підвищення ефективності механізмів та інструментів.
Тема 9. Практичне заняття. Завдання 10.	Обрати конкретну країну або регіон. Визначити основні загрози міжнародній економічній безпеці. Проаналізувати, які механізми та інструменти застосовуються для

	мінімізації ризиків. Розробити рекомендації щодо підвищення ефективності механізмів та інструментів.
--	--

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
<p>Тема 1. Теоретико-методологічні засади міжнародної економічної безпеки.</p> <p>Тема 2. Глобалізація та її вплив на міжнародну економічну безпеку.</p> <p>Тема 3. Система загроз міжнародній економічній безпеці.</p> <p>Тема 4. Міжнародна фінансова безпека.</p> <p>Тема 5. Міжнародна торгівельна безпека.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу з навчальної дисципліни, нормативно-розпорядчих документів та довідкових матеріалів</p>
<p>Тема 5. Міжнародна торгівельна безпека.</p> <p>Тема 6. Інвестиційна та інноваційна безпека.</p> <p>Тема 7. Регіональні аспекти міжнародної економічної безпеки.</p> <p>Тема 8. Міжнародна економічна безпека України.</p> <p>Тема 9. Механізми та інструменти забезпечення міжнародної економічної безпеки.</p>	<p>Підготовка до практичних занять</p>
<p>Тема 3. Система загроз міжнародній економічній безпеці.</p> <p>Тема 4. Міжнародна фінансова безпека.</p> <p>Тема 5. Міжнародна торгівельна безпека.</p> <p>Тема 6. Інвестиційна та інноваційна безпека.</p> <p>Тема 7. Регіональні аспекти міжнародної економічної безпеки.</p>	<p>Написання есе, підготовка до опитування</p>
<p>Тема 1. Теоретико-методологічні засади міжнародної економічної безпеки.</p> <p>Тема 2. Глобалізація та її вплив на міжнародну економічну безпеку.</p> <p>Тема 3. Система загроз міжнародній економічній безпеці.</p> <p>Тема 4. Міжнародна фінансова безпека.</p> <p>Тема 5. Міжнародна торгівельна безпека.</p> <p>Тема 6. Інвестиційна та інноваційна безпека.</p> <p>Тема 7. Регіональні аспекти міжнародної економічної безпеки.</p>	<p>Підготовка до контрольної роботи</p>

Тема 8. Міжнародна економічна безпека України. Тема 9. Механізми та інструменти забезпечення міжнародної економічної безпеки.	
--	--

Кількість годин лекційних та практичних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція (Теми 1 – 9), міні-лекції (Теми 2, 4), проблемні лекції (Теми 4, 5)).

Наочні (демонстрація (Теми 1 – 9)).

Практичні (практична робота (Теми 1 – 9), семінари (Теми 3), семінари-дискусії (Теми 6, 7)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

Формою семестрового контролю є залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді семестрового контролю.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається сумою набраних за семестр балів:

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: активна робота на парі (12 балів), опитування (8 балів), поточні контрольні роботи (20 балів), домашні завдання (17 балів), творче завдання (16 балів), написання есе (10 балів), колоквиум (17 балів).

Семестровий контроль: Залік.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Міжнародна економіка: навчально-практичний посібник / В. О. Козуб, М. В. Горобинська, Ю. Б. Доброскок [та ін.]; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. – 307 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32800>

2. Підприємництво та торгівля у цифрову добу: від традиційних ринків до електронної комерції : навчальний посібник / Литвиненко А. О. Таллінн : Teadmus, 2026. – 115 с. – Режим доступу: https://api.teadmus.org/storage/published_books/Entrepreneurship_Trade_Digital_Age/monograph.pdf

3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник у схемах і таблицях / С. В. Бестужева, В. О. Козуб, Н. В. Проскурніна та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 248 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27473>

Додаткова

4. Іващенко Г. А. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління міжнародним бізнесом. Modern science: prospects, innovations and technologies : Scientific monograph. Part 1. Riga, Latvia :Baltija Publishing,. Розділ в монографії. *Молодий вчений*. м. Рига. 2024. С. 125 – 149. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/515>

5. Іващенко Г. А. Формування товарної стратегії підприємства в міжнародному бізнес-середовищі. *Ефективна економіка*. 2025. № 1. – URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5571/5627>

6. Іващенко Г. А. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління міжнародним бізнесом. Modern science: prospects, innovations and technologies : Scientific monograph. Part 1. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. Р. 125 – 149. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/515/13718/28728-1?inline=1>

7. Іващенко Г. А. Позичування підприємств на міжнародних ринках. *Ефективна економіка*. 2024. № 2. – URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3098/3134>

8. Іващенко Г. А., Отенко П. В. Розвиток інформаційно-аналітичної діяльності в галузі міжнародних відносин. *Міжнародний науковий економічний журнал «Бізнес Інформ»*. 2024. № 9. URL: https://www.business-inform.net/annotated-catalogue/?year=2024&abstract=2024_09_0

9. Іващенко Г. А. Методичне забезпечення управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємства *Міжнародний науковий економічний журнал «Бізнес Інформ»*. 2025. № 10. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2025&abstract=2025_10_0_283_290

10. Іващенко Г. А. Аналіз впливу криптовалют на розвиток міжнародних економічних відносин. *Ефективна економіка*. 2025. № 10. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/7840/7970>

11. Іващенко Г. А. Глобальні тенденції цифрової економіки у сфері міжнародних економічних відносин. *Ефективна економіка*. 2025. № 12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/8510>

12. Іващенко Г. А. Управління потенціалом міжнародної конкурентоспроможності компанії. *Ефективна економіка*. 2022. № 6. – URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/103/105>.

13. Іващенко Г. А. Формування зовнішньоекономічної стратегії підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/103.pdf

14. Литвиненко А. О. Трансформація світового ринку в умовах глобалізації / А. О. Литвиненко, О. Д. Литвиненко // Міжнародні економічні та суспільні відносини: стан, проблеми, перспективи розвитку : монографія / за ред. Л. М. Савчук, М. В. Корнєєва. Дніпро: Пороги, 2021. С. 69-110. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26941>

15. Мішина С. В., Мішин О. Ю. Німецький досвід розвитку міжнародного бізнесу та зовнішньоекономічної діяльності: мікро- та макроекономічні аспекти. *Ефективна економіка*. 2022. № 9. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/547/554>

16. Parkhomenko, Nataliia, Otenko, Iryna, Otenko, Vasyl, Gron, Oleksandra. Enterprise development strategy in the global environment. (2024) *Academic Review*, 1(60), 164-176. <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2024/1/13.pdf>

Інформаційні ресурси в інтернеті

17. Аналіз міжнародних ринків [Електронний ресурс] // ПНС ХНЕУ. Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=6857>

18. Бізнес Інформ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/tag-biznes>

19. Бюлетень іноземної комерційної інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.vniki.ru/biki.nsf/all/about.htm

20. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна «Міжнародна економічна безпека» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9096>